

ERKLÆRING

AUDIOLOGOPÆDISK FORENING – DLD-ERKLÆRING

Sprog skaber deltagelse – styrk indsatsen for mennesker med udviklingsmæssig sprogforstyrrelse (DLD)

Audiologopædisk Forening ønsker med denne erklæring, at skabe opmærksomhed om udviklingsmæssig sprogforstyrrelse (DLD – *Developmental Language Disorder*) – en vedvarende sproglig vanskelighed, der påvirker omkring 7 % af alle børn. DLD er en usynlig, men gennemgribende forstyrrelse, som har betydning for individets muligheder for læring, social deltagelse, trivsel og livskvalitet.

Selvom DLD er mere udbredt end både autisme og hørenedsættelse, er kendskabet i Danmark fortsat lavt. Mange børn og unge bliver ikke identificeret i tide, og de får derfor ikke den rette støtte. Det kan få alvorlige konsekvenser – både i barndommen og i voksenlivet.

Langtidskonsekvenser af DLD – et livsperspektiv

DLD forsvinder ikke med alderen. Det er en livslang sprogforstyrrelse, som kan ændre karakter over tid, men som fortsat påvirker kommunikation, læring og sociale relationer i ungdoms- og voksenlivet. Personer med DLD kan have udfordringer med at forstå komplekse sætninger, udtrykke tanker præcist, følge med i samtaler eller formulere sig skriftligt.

Langtidskonsekvenserne kan vise sig i form af:

- Udfordringer i uddannelsessystemet, hvor sproglige krav øges, og sprogvanskelighederne bliver mere tydelige.
- Sociale barrierer, fordi sprogvanskeligheder kan skabe usikkerhed, isolation eller eksklusion fra fællesskaber.
- Begrænsede muligheder på arbejdsmarkedet, hvor kommunikation og samarbejde er centrale kompetencer.
- Øget risiko for psykisk mistrivsel, herunder lavt selvværd, angst og oplevelser af ikke at blive forstået.

Når DLD ikke bliver opdaget og støttet tidligt, kan konsekvenserne række langt ind i voksenlivet – både for den enkelte og for samfundet.

Voksne med DLD – et overset område

Mange voksne lever med DLD uden at være klar over det. For nogle bliver vanskelighederne først tydelige i ungdomsuddannelse eller arbejdsliv, hvor sproglige og kommunikative krav øges. Voksne med DLD kan have svært ved at forstå instruktioner, deltage i møder, formulere sig skriftligt eller fastholde sociale relationer.

DLD hos voksne kan derfor påvirke både arbejdsliv, uddannelse og psykisk trivsel. En del oplever lav selvtillid, social usikkerhed eller misforståelser, fordi omgivelserne ikke forstår årsagen til deres sprogvanskeligheder. Der er behov for øget viden og opmærksomhed på DLD i voksenlivet – både hos arbejdsgivere, uddannelsesinstitutioner og i sundhedsvæsenet.

Audiologopædisk Forening opfordrer til, at også voksne med DLD får adgang til relevant logopædisk støtte, rådgivning og forståelse i de systemer, de møder gennem livet. DLD stopper ikke, når man fylder 18 – og indsatsen bør heller ikke gøre det.

Logopæder og audiologopæder – nøglen til indsats og inklusion

Logopæder og audiologopæder spiller en helt central rolle i arbejdet med DLD. Med deres specialiserede viden om sprog, kommunikation, læring og kognition er de ofte de første, der identificerer og udreder sprogvanskeligheder, og de står for målrettet logopædisk intervention, der kan forbedre kommunikationen og deltagelsen markant – uanset alder.

Gennem tværfagligt samarbejde med pædagoger, lærere, psykologer og forældre bidrager logopæder til, at børn, unge og voksne med DLD får lige muligheder for læring, udvikling og fællesskab. Deres arbejde har både menneskelig, pædagogisk og samfundsøkonomisk betydning.

Audiologopædisk Forening anerkender det omfattende og ofte usynlige arbejde, som logopæder udfører hver dag i kommuner, skoler, sundhedssektor og specialtilbud. Den logopædiske faglighed og indsigt er en forudsætning for, at mennesker med DLD kan udvikle sig, trives og deltage i samfundet – hele livet.

Et fælles ansvar for en styrket indsats

Audiologopædisk Forening opfordrer til en national og sammenhængende strategi for DLD, der sikrer:

- Tidlig opsporing og systematisk sprogvurdering i dagtilbud og skoler.
- Lige adgang til logopædisk udredning og intervention i hele landet – også i voksenlivet.
- Forskning, uddannelse og retningslinjer for evidensbaseret praksis.
- Tværprofessionelt samarbejde, hvor den logopædiske faglighed og indsigt får en tydelig rolle.
- Større offentlig bevidsthed om DLD og dets konsekvenser gennem hele livet.

Et samfund, hvor alle kan blive hørt og forstået

DLD er usynligt, men ikke ubetydeligt. Tidlig, vedvarende og fagligt kvalificeret støtte gør en livs-lang forskel.

Audiologopædisk Forening forpligter sig til fortsat at formidle viden, styrke fagligheden og påvirke rammerne for arbejdet med DLD i Danmark.

Når vi investerer i sprog, investerer vi i fællesskab, læring og livskvalitet – fra barndom til voksenliv.